

14.01.2020

Про здобутки науковців Академії у дослідженні проблем економіки природокористування та сталого розвитку в Україні

На веб-сайті громадської організації «Центр перспективних ініціатив та досліджень» було опубліковано інтерв'ю директора Державної установи «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України» доктора економічних наук Михайла Хвесика ([Національна академія наук України](#)).

На початку розмови вчений докладно розповів про очолювану ним установу та головні напрями її діяльності: «Інститут підпорядковується Національній академії наук України. Це єдина науково-дослідна установа, яка ґрунтовно займається дослідженнями проблем економіки природокористування та сталим розвитком не тільки на пострадянському просторі, а й на континенті. У своїй діяльності ми володіємо широкою автономією. Провідними напрямками наших досліджень, що вже зайняли своє достойне місце в публічному просторі, є відповідальне природокористування, раціональне використання природних ресурсів, сталий розвиток.

До результатів комплексних наукових досліджень належать рекомендації, котрі широко застосовуються в діяльності урядових структур України і місцевих органів управління у процесі визначення й реалізації заходів щодо стратегічного управління, формування ринку природно-ресурсних активів, а також використовуються для подальшої діяльності науково-дослідних та проектних установ при розробленні відповідних стратегій і програм. Поряд з тим ми готуємо та оприлюднюємо якісну аналітику й прогнози. Напрями роботи моїх колег пов'язані з економікою природних ресурсів (водних, земельних, лісових), проблемами природно-техногенної та екологічної безпеки, аспектами, що пов'язані з оцінюванням екосистемного потенціалу держави.

У структурі установи працює 70 осіб, з них – 13 докторів наук, і 30 кандидатів економічних наук. Але в дослідних процесах фактично задіяно набагато більше науковців, оскільки ми тісно співпрацюємо з вищими навчальними закладами, науково-дослідними установами України, європейськими структурами тощо. Нещодавно підписано угоду про співпрацю з представником Китайської асоціації міжнародного обміну Стівеном Фенгом, яка передбачає контакти з широкого кола питань: спільних досліджень у сфері економіки природокористування та екологічної безпеки, освітніх послуг, підготовки кадрів, наукового обміну тощо, та угоду про співробітництво і партнерство з Dr. Hasrat Arjjumend (The Grassroots Institute, Канада) з метою організації “Summer Field School & Workshop on Mountain Ecosystems and Resource Management” у 2020 році».

М. Хвесик також зазначив, що внаслідок плідної співпраці з інститутами НАН України, іншими науково-дослідними установами було розроблено Національну парадигму сталого розвитку України – засадниче видання, яке відображає позицію науковців Інституту щодо перспектив

реалізації стратегічно важливих документів, прийнятих у різні часи з урахуванням української державницької специфіки, природно-ресурсного потенціалу та інших релевантних аспектів. Наразі триває етап імплементації положень цієї парадигми.

«Надзвичайно важливим є реальне втілення досягнень колективу в суспільно-господарську практику. Так, нами вперше в Україні здійснено оцінку вартості національного природного багатства України. Це надзвичайно вагома розробка, результати котрої дали можливість започаткувати інші проекти у сфері дослідження інвестиційної привабливості ресурсних активів, пошукати висвітлення проблемних питань у науково-популярних публікаціях, виданнях з актуальної тематики щодо децентралізації тощо. Роботи у цьому напрямі тривають і поглиблюються, оскільки для розробки та запровадження ефективної моделі подальшого розвитку необхідно визначити ступінь ідентифікованості наявних природних ресурсів щодо власнісного статусу», – наголосив учений.

Чи відчувається публічний та державний запит на якісну аналітику в сфері сталого розвитку? Відповідаючи на це запитання **М. Хвесик** зазначив: *«Мені імпонує ставлення як громадськості, так і урядових структур до проблем сталого розвитку, адже останнім часом участь недержавних організацій, центральних органів у їх розв'язанні посилилася, прийшло розуміння необхідності врахування принципів сталості у своїй повсякденній діяльності. Звичайно, це позначається на рівні та змісті наших дискусій: тепер це не лише односторонні запити і звичайна статистична інформація, а й постійні дискусії та коментарі, суттєво доповнені провідним міжнародним досвідом, підкріплені конкретними пропозиціями щодо подальшої співпраці та майбутніх розробок. З огляду на сказане вище, заснування Державної установи «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України» можна трактувати як наслідок підвищеного попиту на якісний науковий супровід і консультування щодо відповідної тематики. Українська держава жодним чином не стоїть осторонь реалізації політики сталого розвитку. У нас є бажання діяти, є також достатній науковий потенціал».*

Директор Інституту економіки природокористування та сталого розвитку НАН України переконує, що на сьогоднішній день колективом установи в процесі співпраці з органами державної влади та місцевого самоврядування досягнуто чимало конкретних результатів у сфері сталого розвитку. Наприклад, до їх числа **М. Хвесик** відносить розробку комплексу пропозицій і рекомендацій для успішного виконання завдань блоку «Сталий розвиток міст і громад».

Докладно про ці та інші результати діяльності Інституту можна прочитати у [ПОВНІЙ ВЕРСІЇ ІНТЕРВ'Ю](#).